

РІД НАШ КРАСНИЙ, РІД ПРЕКРАСНИЙ!

ОТЧИЙ

ЧАСОПИС

РІК ЗАСНУВАННЯ
2002

ЛИПЕНЬ
Число 7 (127)
КИЇВ 2012

Видання товариства "Чернігівське земляцтво"

ПОБАЧЕННЯ

з Десною

За планом роботи та згідно "Угоди про співпрацю Чернігівської обласної державної адміністрації, Чернігівської обласної ради, Ради Товариства "Чернігівське земляцтво" в м. Києві на 2012 рік відбулась поїздка членів земляцтва в Новгород-Сіверський. В Угоді чітко зазначено: ...сприяти створенню у м. Новгород-Сіверському Міжнародного історико-культурного центру "Слово о полку Ігоревім". Тому і зібралися в цю подорож керів-

Був чудовий недільний ранок, а з ним прийшло до мене чудове і довгождане свято Трійці. Це означало, що треба рушати на малу батьківщину в Мену, де традиційно щорічно в цей день проводиться святковий Троїцький ярмарок. Тож рано-ранесенько, коли Київ ще спить передранішнім сном, збираємось в "Мерседесі" (велик подяка генералу О.Калинському за надану допомогу) і вирушаємо в неблизький 200-кілометровий вояж.

Ми – це я, Михайло Полоз – співак, знаний на Україні поет-сатирик Григорій Гайовий, письменник Анатолій Соломко з родиною та чарівна жінка-фінансист Валентина Гавриш, моя ровесниця і сусідка по Мені і по Оболоні (буває ж). Всі ми вихідці з Менщини, представники Чернігівського земляцтва в Києві. Весь час не відривались від віконця автівки – хіба ж можна пропустити щось по дорозі, хоч і сотні раз доланій, та щоразу по-новому бажаній. ➡ 11

ники майже всіх відділень земляцтва на чолі з невтомним Віктором Ткаченком і членами земляцтва. Організував поїздку і був дбайливим господарем голова Новгород-Сіверського відділення Микола Засульський.

Незабутні враження почалися вже в дорозі, коли ми відвідали знамениті гори і храми в Чернігові. Взагалі, в Чернігові пам'яток XI століття за даними Юнеско більше, ніж у Києві.

Приємна зустріч була організована президентом Чернігівської торгово-промислової палати К.Івановим, під час якої була проведена екскурсія і обговорені ділові питання реалізації спільних проектів.

З традиційною гостинністю нас смачно частували.

А в Новгород-Сіверському нас уже чекали з нетерпінням. Тепло привітав гостей голова райдержадміністрації В.Кауфман.

З добрими словами і щирими побажаннями звернулися до гостей депутат міської ради О.Бурико, директор готелю І.Гусак, активісти міста.

Зі словами подяки звернулися до присутніх В.Ткаченко і М.Засульський, а на згадку вручили сувеніри і подарунки від земляцтва. ➡ 4

Театр перетворює натопи на людей.

Томас МАНН

У ЛИПНІ СВЯТКУЮТЬ СВІЙ ЮВІЛЕЙ:

РАКИТЯНСЬКА-НЕЧАЄВА Марія Іванівна – 90-ліття.

Народилася 12 липня 1922 року в селі Плоске Носівського району. Працювала телефоністом комутатора в військовій частині. Пенсіонерка.

Учасниця бойових дій Великої Вітчизняної війни. Нагороджена орденами та медалями.

ВАХРАМЕЄВА Раїса Федорівна – 75-річчя. Народилася 14 липня 1937 року в Києві (батько та вся рідня з Чернігова). Працює педагогом-методистом по класу гітари Київського обласного коледжу культури і мистецтв. Позаштатний кореспондент багатьох газет і журналів. Співпрацювала з американським біографічним інститутом. Її ім'я, як жінка 2006 року, було занесено в довідник американського біографічного інституту "Відомі жінки – громадські діячі" та в 1-й том української музичної енциклопедії.

Член Всеукраїнської музичної спілки, член президії асоціації гітаристів України.

СЕРДЮК Микола Васильович – 75-річчя. Народився 14 липня 1937 року в селі Крутоярівка Прилуцького району. Трудовий шлях пройшов на автотранспорті. Нині – водій Київського комбінату будиндустрії.

Нагороджений подякою мера Києва за тривале перебування на одному робочому місці.

ШОСТКА Анатолій Миколайович – 75-річчя.

Народився 14 липня 1937 року в Ніжині. Головний консультант центрального апарату партії регіонів.

КОНОНЕНКО Михайло Петрович – 75-річчя. Народився 17 липня 1937 року в місті Гнівань Вінницької області (згодом родина переїхала на Чернігівщину, дитячі та юнацькі роки пройшли у Бобровицькому районі). Був старшим науковим співробітником Інституту українознавства, викладачем фізики лицюю Київського Національного університету ім. Т.Г.Шевченка.

Член української спілки освітян і наукового та професійного товариства ім. М. Міхновського.

Автор 9 монографій та 40 наукових статей.

ДОВГОПОЛ Василь Максимович – 75-річчя. Народився 22 липня 1937 року в селі Кобижча Бобровицького району. Працював вчителем-методистом фізики Київської загальноосвітньої школи № 277, методистом-кореспондентом педуніверситету ім. Б.Грінченка. Нині – на пенсії.

Відмінник народної освіти.

КУБАЄНКО Микола Костянтинович – 70-річчя.

Народився 5 липня 1942 року в селі Погорільці Семенівського району. Працював на заводах військово-промислового комплексу та помічником-консультантом народного депутата України.

КОЧУР Марія Леонідівна – 70-річчя. Народилася 31 липня 1942 року в місті Тамбов Російської Федерації. Впродовж 25 років працювала акторкою Київського державного театру юного глядача на Липках, з 1993 р. – заступник директора театру. Заступник директора на громадських засадах літературного музею Григорія Ко-

чура в місті Ірпін, знімається в сучасних кінофільмах. Зіграла понад 100 ролей, озвучила 30 ролей.

Член Спілки театральних діячів України. Заслужений працівник культури України.

КЛУШИН Володимир Миколайович – 65-річчя. Народився 2 липня 1947 року в місті Корюківка. Працював в оборонній та сільськогосподарській промисловості. Нині – начальник відділу кадрів ТОВ "Київські млини". Помічник-консультант народного депутата України.

ІВАНИНА Василь Миколайович – 65-річчя. Народився 8 липня 1947 року в селі Шаніхи Козелецького району. Завідувач секретаріату комітету Верховної Ради України.

ПОВЕЛИЦЯ Валентина Василівна – 65-річчя.

Народилася 11 липня 1947 року в місті Новгород-Сіверському. Фельдшер-лаборант санепідемстанції Подільського району.

У 1986 – 1988 рр. знаходилась у службовому відрядженні в Афганістані, де працювала за фахом у військовій частині обмеженого контингенту військ СРСР. Ветеран війни. Учасник бойових дій.

БЛИЗНЮК Петро Матвійович – 65-річчя. Народився 12 липня 1947 року в смт. Олишівка Чернігівського району. Служив у різних військових частинах Збройних Сил СРСР та України. Адміністративний директор виробничо-технічного об'єднання "Київ". Полковник запасу.

ЧЕЛИШЕВА Надія Дмитрівна – 65-річчя. Народилася 16 липня 1947 року в Чернігові. Працювала головним спеціалістом Чернігівського місцевого центру зайнятості. Нині – на пенсії.

ШЕЛЕСТ Олексій Іванович – 55-річчя. Народився 8 липня 1952 року в селі Кобижча Бобровицького району. Працював на вчительських посадах. З 1999 р. завідувачий міського відділу освіти м.Бровари.

Відмінник народної освіти України.

БОГАЙЧУК Олег Антонович – 60-річчя. Народився 12 липня 1952 року в селі Подвірне Новоселицького району Чернівецької області (працював в лікарнях на Чернігівщині, зокрема в Носівській). Трудове життя віддав медичній сфері. Працював головним хірургом медичної служби Південно-Західної залізниці. Нині – хірург дорожньої клінічної лікарні № 1.

Обирався депутатом Носівської міської ради.

Хірург вищої категорії.

ГОЛУБ Олексій Миколайович – 60-річчя. Народився 15 липня 1952 року в селі Бурімка Ічнянського району. Головний державний інспектор Державної інспекції навчальних закладів Міносвіти і науки України.

Відмінник освіти України. Нагороджений Почесною грамотою Міносвіти.

ПАРФЕНЮК Олександр Іванович – 60-річчя. Народився 17 липня 1952 року в місті Корюківка. Працював в телекомунікаційній сфері. Був керівником проєктів ДП Сіменс-Україна.

Дорогі земляки!

Рада товариства "Чернігівське земляцтво" сердечно вітає вас із ювілеєм і зичить усім нев'яучого здоров'я, великих успіхів у житті, оптимізму, сімейного щастя, невтомного добротворства в ім'я рідної землі.

Футбольні пристрасті, політичні ристалища, літня спека, робочі клопоти – такий набір емоційних впливів тяжів над кожним керівником районного земляцького відділення. І тим не менше, один із прес-центрів Міжнародного виставкового центру, де має штаб наше земляцтво, набрав святкового вигляду й олюднився: там виставлялися роботи юних митців Сіверщини, учасників конкурсу, в якому взяли участь майже двісті учнів із найдальших куточків області.

Під акомпанемент спеки

Власне, саме підведення підсумків цього творчого змагання й стало стрижневим на черговому засіданні Ради. Його й переніс на першочергову позицію головуєчий зібрання Віктор Ткаченко.

А що серед поданих робіт є унікальні твори декоративно-прикладного мистецтва, присутні могли пересвідчитися на власні очі, познайомившись із експозицією, яку встигли підготувати у відповідності з віковими категоріями Тетяна Літошко, Ольга Штепа та Ольга Божок, члени журі конкурсу.

Експурсе в історію змагання зробив керівник молодіжного відділення земляцтва Василь Тройна. Зупинившись на перебігу конкурсу "Перлини рідної Сіверщини", він оголосив рішення журі про переможців у всіх вікових категоріях (прізвища й репродукції творів лауреатів будуть оприлюднені в газеті). Щодо часу й місця пошанування переможців. Після короткої дискусії було вирішено зробити це в першій половині вересня в Києві. І Віктор Ткаченко, і

Микола Вощевський, і Анатолій Собора, і інші керівники підкреслили важливе значення подібних конкурсів, оскільки діти Сіверщини потребують підтримки громади, а часом і врятунок з критичних ситуацій, коли йдеться про талановитих дітей-безбачатченків. В. Ткаченко навіть наполіг на тому, щоб кількох таких практично безпритульних дітей узяти під захист столичного земляцтва.

На виконанні статутних зобов'язань відділеннями зупинилася Тетяна Літошко, знову попрохавши їх керівників нарешті навести лад у списках членів своїх колективів, у своєчасній сплаті внесків. Називалися конкретні відділення та їх керівники, лунали гострі репліки з залу. Адаже часом буває, що якийсь земляк відходить за межу вічності, а в списках продовжує значитися, і лише після якогось звернення до родичів, котрі повідомляють про трагедію, доводиться вносити корективи в списки. Гадається, що після цієї принципової розмови подібні негативи зникнуть, оскільки йдеться про добре ім'я найактивнішого столичного земляцтва, на яке рівняються інші подібні громадські об'єднання.

Про зустріч ветеранів Другої Світової та інших пізніших воєн ішлося в інформації керівника об'єднання Сергія Кудіна. Він же, зокрема, нагадав, що минув рік після смерті славного багаторічного лідера воїнів-ветеранів Миколи Купченка, що в гідному пошануванні його є певні труднощі. І Віктор Вікторович відразу ж доручив молодому колезі вивчити це питання з родиною ветерана й доповісти, чим може посприяти земляцтво. А сама зустріч ветеранів пройде в день початку війни за сприяння королчанина Володимира Жижкуна.

Цікавою має бути й зустріч земляків Козелецького району та всіх бажаючих на території затоплених сіл Старий і Новий Глибів – там цього року відкриється каплиця, до якої доклали рук позбавлені малої батьківщини глибівчани.

Цікавим може стати й культурно-оздоровчий захід "Десна", який засвідчує про подальше зміцнення контактів між нашим земляцтвом та владою Чернігова. Що з цього вийде, ми обов'язково розповімо на сторінках газети. Отже, незважаючи на літню в і дпочинкову спеку, наш колектив не починає на лаврах.

Наш кор.
Фото Леоніда
РУСИЧА

УКЛІН МАТЕРІ-ВДОВІ

У сумнозвісний день початку Великої Вітчизняної війни постав у одному з кращих

столичних парків "Перемога" незвичайний пам'ятник. Стоять на планеті подібні знаки пошани, присвячені воїнам-визволителям, матерям, національним вождям та видатним митцям. А от монумент матері-вдови з'явився вперше.

А почалося це досить несподівано. Прочитавши поему Бориса Олійника "Сиве сонце моє", проста жінка з села Любимівка Дніпропетровської області Галина Заболотня висловила благородну ідею: побудувати на благодійні кошти пам'ятник матері-вдові. Вона написала до газети "Сільські вісті" теплого листа про це

ще 13 листопада 2008 року, повідомивши, що першою дасть 100 гривень із пенсії на це. А

коли за сприяння того ж Бориса Олійника і колективу газети було створено благодійний фонд, вона пожертувала 300 гривень.

Приєдналися до цієї благородної справи й засоби масової інформації, зокрема редакційний колектив газети "Сільські вісті", що разом із сумами внеску постійно публікував прізвища

дароносців. За роки, що минули, було зібрано 340 тисяч гривень.

Про перебіг цієї благородної акції та урочисте відкриття унікального пам'ятника читайте в наступному номері газети.

Леонід РУСИЧ

ПОБАЧЕННЯ

з Десною

←1

До візиту на рідну землю членів земляцтва виявили увагу і зацікавленість редакція газети і місцеве телебачення.

Сучасне, овіяне подихом віків, місто Новгород-Сіверський належить до числа стародавніх центрів східнослов'янської цивілізації. Не дивлячись на плин віків, місто зберегло цінну архітектурну спадщину, архітектурно-ландшафтні комплекси. На території міста взято під державну охорону 12 унікальних історико-архітектурних пам'яток.

Сама природа міста, суспільне життя і праця, культура, історичне минуле – невичерпні джерела пізнання, формування національної самобутності.

Згідно з рішенням уряду України від 14 листопада 1976 року Новгород-Сіверський занесено до переліку старовинних малих і середніх міст, що мають пам'ятки історії, археології, містобудування та архітектури. З 1984 року через нього проходить туристичний маршрут "Намисто Славутича". А 26 травня 1995 року Новгород-Сіверський увійшов до Ліги історичних міст України. На цій благословенній у своїй красі Сіверській землі поєдналися дороги і стежки прадавніх українців, росіян, білорусів. Саме тут була створена безсмертна пам'ятка давньоруської літератури "Слово о полку Ігоревім". Невипадково в цьому місті в 1990 році був відкритий історико-культурний музей-заповідник "Слово о полку Ігоревім".

Архітектура міста неповторна. Відчуваєш давно забутий нами затишок і душевний спокій, проходячи тихими вулицями міста. На пам'ять приходять видатні і відомі імена людей,

які народилися в цих місцях, вчилися і прославили свою землю. Здається, неможливе поєднання сивої давнини і сьогодношньої історії міста, але в Новгороді-Сіверському це сталося завдяки любовному ставленню жителів міста до своєї історії, небайдужості і відповідальності за минулу спадщину. Особливо це ми відчули, коли відвідали Свято-Преображенський монастир і музей "Слова". Вразила краса замріяної Десни. Види на заливні луки і ліси з високої монастирської вежі вразили не тільки нас, а і свого часу президентів України, Росії і Білорусії, коли відбувалась їх зустріч в Новгород-Сіверському.

Такий Сіверський край, де минуле і сьогодення поруч весь час.

Нас гостинно прийняла і заселила господиня готелю І.М.Гусак, йому більше 100 років і він ніколи не мінняв призначення.

Десна ще не зовсім увійшла в свої чарівні береги, і ми були перші, хто здійснив в цьому році сплав на плотах. Нашому задоволенню не було

меж, раділи від чудового заходу сонця, вперше бачили, як для нашого плоту розводили понтонний міст, милувалися ні з чим незрівнянними видами міста, банями церков, їли смачну юшку і деснянську рибу, пили духмяний трав'яний чай, танцювали і співали від душі. Надовго запам'ятається

така незвичайна подорож і її турботливі місцеві організатори – сім'я Володимира і Світлани Мовчан.

Ще ми вшанували пам'ять легендарного Івана Богуна, відвідавши його могилу.

Дуже цікаво було дізнатися, як утворився Путівський кар'єр. Це фантастичне видовище і дуже величне. На цьому місці в далеку давнину було море і згодом з різних морських організмів утворилася біла глина, яку добували для виробництва.

Сіверщина настільки самобутня, що навіть неможливо виділити найважливіше. Все неповторне і цікаве: і історія краю, і краса Десни, і люди.

В місті проводяться історико-генеалогічні читання і багато славетних імен вже повернулися із забуття, дякуючи клопіткій праці М.Ю. Мануйловича і А. М. Федірко. Виданий збірник "Родові таємниці Сіверянського краю" за допомогою депутата Чернігівської облради С.Ф.Сергієнко.

Поїздка членів земляцтва була сповнена глибокими враженнями, збагатила історичними відкриттями і надихає на подальшу тісну співпрацю, на практичну допомогу по створенню Міжнародного історико-культурного центру "Слово о полку Ігоревім".

Пишемо. Читаємо. Обговорюємо.

Нещодавно за ініціативою нашої землячки Ірини Матяш, активної учасниці історичного факультету Київського університету ім. Т.Г.Шевченка, посольства Республіки Польща в Україні і Товариства "Чернігівське земляцтво у м.Києві" до зали колегії Міністерства юстиції України були запрошені науковці, фахівці архівної справи та користувачі. Лейтмотив заходу: багатовікова історія України надійно зберігається в її архівних сховищах під пильним наглядом висококваліфікованих фахівців, вчених.

Відбулася і презентація нових книг Ірини Матяш "Архівознавство: методологічні засади та історія розвитку", а також "Збірник на пошану Олександра Герогійовича Мітюкова".

У виступах учасників круглого столу, докторів історичних наук Олександра Удода (м.Київ), Василя Мельниченка (м. Черкаси), Олега Журби (м.Дніпропетровськ), Світлани Гаврилюк (м.Луцьк) та чернігівських земляків Івана Забіяки і Василя Устименка високо оцінена унікальна творча робота Ірини Борисівни Матяш. То перший в Україні фундаментально, фахово виконаний посібник з архівознавства.

Учасникам були представлені нові земляцькі книги Василя Устименка "Звезди свій храм" та "Обов'язок. Звитяга. Честь".

Учасники круглого столу мали можливість отримати примірники книг, про які йшла мова.

Спец. кор.

Наприкінці першого місяця літа в конференц-залі Міжнародного виставкового центру про своє земляцьке життя-буття, про справи насушні та плани на майбутнє звітували ріпкинці.

РІПКИНЦІ ВІДЗВІТУВАЛИ

У просторому залі, окрім майже усіх членів цього активного відділення, присутні гості з Ріпок – селищний голова Сергій Гарус, начальник управління пенсійного фонду Ріпкинського району Олександра Чубак та начальник управління праці та соціального захисту населення району Інна Копил. Земляцьке керівництво представляла виконавчий директор, перший заступник голови земляцтва Тетяна Літошко.

Перед початком зборів кращих членів земляцтва за їхню активну позицію в житті земляцтва та посильну допомогу району було нагороджено Хрестом Преподобного Антонія Печерського, серед яких член відділення Михайло Доля та Тетяна Літошко.

Про стан соціально-економічного розвитку та позитивні зрушення в економіці району доповів селищний голова Сергій Гарус. Зокрема, планується будівництво та реконструкція доріг, в тім числі закінчення будівництва дороги до прикордонного пункту "Радуль". Проводиться робота по відновленню пам'яток стародавньої культури Любеча. Триває підготовка до проведення п'ятого фестивалю традиційної слов'янської культури та бойових єдиноборств. Проводяться інші роботи по упорядкуванню комунальних господарств Ріпок.

Олександра Чубак проінформувала присутніх земляків про те, що всі районні пенсіонери, а це майже 60 відсотків населення району, вчасно отримують свої пенсії. Інна Копил повідомила про те, що останнім часом значно зросла кількість робочих місць, покращало забезпечення населення, велика увага надається малозабезпеченим громадянам, ветеранам війни та праці. Члени відділення Михайло Обожан та Діна Марущенко надали хворим ветеранам грошову допомогу.

Голова відділення Володимир Коваленко інформував присутніх про велику роботу, яка була проведена членами відділення в період між зборами.

З трьох дитячих робіт, відправлених на земляцький конкурс декоративно-прикладного мистецтва "Перлини рідної Сіверщини", дві роботи Дарини Тимошенко та Анастасії Шляхової зайняли третє місце.

На зборах розглядалося також питання щодо співпраці з вузами Києва та випускниками району для підготовки кадрів для району.

Наш кор.

Теплої весняної пори до малої батьківщини навідалася група корюківчан – Василь Устименко, Ілля Борисенко, Іван Єсипенко та Тетяна Микитенко. Знані патріоти свого краю відбули автопробіг не заради задоволення ностальгійних почуттів, хоча і це було присутнє під час багатьох розмов із мешканцями глибинних сіл, а скоріше з бажанням бодай чимось допомогти землякам.

Як до рідного краю

Цифри гуманітарної допомоги говорять самі за себе: до Корюківки допроведжено побутових речей на суму 20 тис. Гривень, до центральної районної бібліотеки передано кілька десятків книг В.Устименка до Холмів, де знаходиться будинок одиноких людей похилого віку – великий напільний килим та телевизор.

Надовго запам'ятаються нашим активістам зустрічі з мешканцями райцентру, Жуклі, Камки, Олешні, Кучугур, Сядриноного, Тільного, Хотіївки, Савинок, Охрамівичів та ще доброго десятка сіл. А в Наумівці наші столичні земляки були потішені тим, який нині доглянутий великий земляцький сад.

Наш кор.

В степу під Херсоном

Вжитті Асоціації земляцьких організацій відбулась чергова цікава подія – координатор роботи земляцьких об'єднань у Києві в період квітня–червня 2012 р. МГО "Земляцтво Херсонщини" під керівництвом Миколи Рожка та Володимира Тимошенка організували цікаву поїздку керівників земляцтв України до Херсонської області. Учасниками поїздки стали представники областей України (крім АР Крим, Луганська та Донецької областей).

Скажу відверто, що МГО "Земляцтво Херсонщини" під проводом Президента Миколи Рожка, віце-президента Володимира Тимошенка та генерального директора Юрія Андреева на високому рівні тримає планку координаторства в Асоціації земляцтв України, прекрасно організувавши ознайомлювальну поїздку для земляків з усієї України до благословенного Таврійського краю.

В динамічній поїздки ми встигли побачили цікавинки обласного Херсона, поклали до Вічного вогню вінки нашої пошани, помилувалися розкішними видами древнього Славутича, пропливаючи на теплоході до районного центру Голої Пристані, відчувли синівську любов таврійців у збереженні древніх українських святинь та творенні нових споруд, що працюють на майбутнє, як то новозбудований у райцентрі Палац спорту, рівних якому немає у більшості обласних центрів!

Ця шана до рідної землі відчувалася як у Голопристанського міського голови Анатолія Негри, голови райдержадміністрації Олексія Морева, так і в усіх людей, що з гумором, піснями, жартами та

широю доброю гостинністю зустрічали гостей.

Заночували ми на березі моря, у пансіонаті "Славутич", дякуючи гостинності віце-президента "Земляцтво Херсонщини" Миколи Баранюка. Скромно зазначимо, що з представників усіх земляцтв єдиний волинянин не побоявся скупатися у ще прохолодній морській воді.

А наступного дня ми дивувалися зеленій оазі в посушливому таврійському степу – біосферному заповіднику "Асканія-нова". Його директор, достойний продовжувач справи видатного Фрідріха Фальц-Фейна, справжній науковець і патріот Таврійського краю Віктор Гавриленко, провів захоплюючу екскурсію, показавши красу і велич природи, що збережена завдяки звитяжній щоденній праці людей.

Що це так насправді підтвердила своїм життям Герой України, заслужений робітник сільського господарства, почесний академік Української академії аграрних наук, керівник дослідного господарства "Асканійське" Віра Найдюнова.

А закінчилася насичена поїздка ковтком таврійського сонця,

гарячого вітру та запахів моря і незайманого вікового степу, що зібрані у смакові вина з господарства "Підвали Трубецького".

Отримавши від поїздки заряд потужної таврійської енергетики, керівники земляцтв України сердечно подякували господарям та керівництву земляцтва Херсонщини за прекрасно організовані щирі зустрічі у південній оазі України.

Валерій ФЕНЬ, виконавчий директор МГО "Волинське братство".

УКРАЇНКА В УКРАЇНІ

Маманя – це Віра Опанасівна Найдюнова (за чоловіком), народилась на Херсонщині в родині кубанських козаків. Могутня і гарна в свої за 65 жінка. Життя не було медовим: овдовіла в молодості (сину йшов четвертий рік), після цього заміж не виходила, всю свою енергію, любов і ласку віддавала родині і... роботі. Зуміла закінчити Київський інститут народного господарства (зараз Національний економічний університет ім. В.Гетьмана). Не захищала ніяких дисертацій, але є Почесним членом Академії аграрних наук України, а з 2009 року – Герой України. Я знайомий з декількома живими Героями України, але на перше місце серед них я ставлю саме Віру Опанасівну. Чому? А тому, що...

Наша Маманя ще у 1985 році очолила радгосп села Тавричанка "Асканійський", який у 1991 році був реорганізований у "Дослідне господарство "Асканійське" і ввійшов до складу ААНУ як науково-експериментальна база в галузі рослинництва, тваринництва, генетики і селекції олійних культур. Про все це можливо детально довідатись в літературі чи в інтернеті...

А я скажу лиш про те, що Віра Опанасівна –

Українка, село (майже три тисячі мешканців) – українське, ділова розмова в роботі, між собою і, зокрема, з будь-яким начальством – українська. Розповсюджена думка, що Херсонщина, південь України переважно російськомовний регіон. Можливо, це й так. Але хочу наголосити, що дуже велике значення має "керівник", який очолює село-район-область.

Херсонщина, як і Закарпаття, багатонаціональна область і, повірте, там живуть Українці. Там живуть люди, які, як і всі ми, хочуть добра і щастя, хочуть ростити дітей, хочуть любити і жити по-людськи, хочуть бути Людьми у своїй державі...

P.S. Я, власне, не збирався писати цю інформацію, але останні події у "нашому парламенті" навколо мовної теми сприяли цьому. Тепер якщо в Закарпатті набереться більше 10 % русинів, то!... Але де ж та "русинська" мова? А в моєму районі, на Виноградівщині (на Сивлющині) є не менше трьох діалектів, є гуглькізлик-кремзлики..., є крумплі-ріпа-барболя-кратопля-картошка... Це можна продовжувати довго-довго.

Микола БІДЗІЛЯ

Щаслива доля справжніх зодчих – вони навечно вписують свою долю в обриси міст чи сіл. Таку має і наш земляк, си мiст чи сiл. Таку має і наш земляк, корінний чернігівець Микола Костянтинович Яковлев. Пройдіться по Томську – і побачите його оригінальні творіння: Будинок нафти на набережній, пам'ятники Героям Радянського Союзу Олексію Лебедеву та Марії Октябрській і, певна річ, меморіал воїнів-томичів, що стоїть на крутому урвищі в Лагерному саду.

А творчий шлях М. Яковлева починався ще в Чернігівській школі № 1 і Палаці піонерів, де він опановував малювання олівцем та аквареллю.

У 1940 році семикласник взяв участь у всеукраїнському конкурсі дитячого малюнка. І його кольоровий портрет однокласниці зайняв перше місце. Нагорода – путівка в дитячий санаторій "Люстдорф" під Одесою. Це було ніби прощання з мирним життям. А 23 серпня сорок першого року хлопчина разом із матір'ю вже тікав із рідного міста до Десни, бо на нього посипалися фашистські бомби. Щоправда, напередодні німці засипали Чернігів листівками з "гуманним" попередженням про наступні тренувальні нальоти смертоносних асів. І коли древнє місто палало, вони дивом переправилися в човні через річку й розпочали піші мандрі тилами. Пройшли через велику частину Чернігівщини, протупали через Сумщину й Харківщину і лише на російській станції Поворино втиснулися в товарний вагон, щоб нарешті опинитися аж у Оренбурзькій області – там у селі Філіповка їх пригріла мамина подруга, з якою колись працювали в міській бібліотеці Чернігова.

Батько воював на фронті. Аж у лютому 1943 року настала черга й синові вдягати солдатський одяг. Його послали в 2-ге Бердичівське кулеметне училище, передислоковане в Актюбінськ, але через кілька місяців кинули в бій. Серед ненавчених юнаків віком 19–20 років. У результаті – через тиждень – другий із семиста воїнів у живих залишилися сотня з лишком. Не минуло лихо й нашого земляка – його груди біля самого серця пробив осколок снаряда, що й змусив юнака валятися по госпітальях цілих десять місяців.

Затим відразу була танкова школа в Челябінську, навчання в Загорську й швидкий марш батальйону танків, серед яких була і самохідна гармата №324, якою командував Микола Яковлев. Дев'ятнадцять діб майже без сну й відпочинку добили вони ворога на Кюстринському плацдармі й Зеєловських висотах, підступаючи під Берлін. Треба було пробитися через суцільні траншеї, доти, дзоти, протитанкові й протипіхотні загородження, густі мінні поля. І вони здолали все, вони нарешті взяли Берлін! І їхня артустановка заслужено зображена на діорами "Штурм Берліна", виконаній художниками студії імені Б. Грекова.

Та після переможних салютів Миколі Яковлеву довелося служити ще п'ять років на німецькій території. Про ті бойові часи залишилися в нього замальовки, як і нав'яні спомини про втечу з рідного Чернігова.

Довелося відставному старшині доучуватися. Спершу в Ризькому будівельному технікумі, далі – з півдороги до диплома – в Ленінградській Академії художеств. Рвався займатися живописом, але декан професор В. Кочедамов переконав перейти на архітектурний факультет. Так і сформувався його життєвий шлях, який вів талановитого митця по різних куточках тодішнього Союзу. Спершу їхню шестірку розподілили в Новокузнецьк, де встиг спроектувати центр індустріального міста й

некрополь загиблим під час зведення доменної печі робітникам. В тому місті він завів сім'ю. Пішли діти. Але, на жаль, клімат для них виявився шкідливим і через рекомендації лікарів Яковлеви перебралися в Донецьк.

Микола Костянтинович на цілих дев'ять років очолив проектно-планувальну майстерню. В результаті творчої праці в 37 містах Донецько-Макіївського промислового комплексу з'явилися його оригінальні проекти, серед них меморіал воїнів-визволителів, пам'ятники розвіднику Тиуну, знатному шахтареві Микиті Ізотову та інші. З часом з'являлися нові задуми, здавалося, чернігівець і віку добуватиме на Донеччині, але...

Був якось у відпустці в Томську, дружина звідти. І випадково натрапив на повідомлення в газеті про конкурс на кращий пам'ятник томичам, загиблим у роки Великої Вітчизняної. Повернувшись у Донецьк, засів за проект.

Народжувався він легко й швидко, бо перед очима поставало власне фронтове життя. Відправив проект, не дуже сподіваючись на успіх, надто багато іменитих майстрів брало в нього участь.

І раптом телефонний дзвінок із Томська: ваш проект визнано найкращим, прилітайте й втілюйте в життя. Так Микола Яковлев у 1972 році став томичем. Кілька років тривала робота авторського колективу над створенням меморіалу. Довелося відступати від первинного задуму. В зв'язку з тим, що берег Лагерного саду попозв до ріки, довелося відступитися від будівництва сходів на схилі, на зразок знаменитих Потьомкінських в Одесі. Він на поліг всупереч Єгору Лигачову, тодішньому господарю області, вибити прізвища загиблих томичів. Їх виявилось аж 57934 особи. Нині комплекс став одним із притягальних куточків міста.

Дев'ять років довелося пропрацювати нашому землякові головним архітектором одного з найбільших сибірських міст. Тепер в його обрисах чимало такого, що назавжди увіковічило ім'я талановитого зодчого. Та є ще один улюблений об'єкт у місті, дорогий кожному вихідцю з України: школа-ліцей № 16, над якою взяв шефство архітектурно-будівельний інститут. Саме там знайшов притулок центр української культури "Джерело", де відбувся вже десятий випуск українського класу, де діти вивчають рідну мову, історію та літературу. В складі центру активно працює й наше рідне Чернігівське земляцтво.

Так, Миколі Костянтиновичу було до всього діло. Архітектурні пам'ятники, багато художніх полотен, що зберігаються в місцевому краєзнавчому музеї, талановиті учні – все це залишилося людям. Отже, наш славний чернігівець гідно проніс славу Поліського краю і через воєнне пекло, і через мирні десятиліття. Тим він і дорогий усім, хто волею долі опинився в далекій сибірській стороні.

Михайло ХУДОБЕЦЬ,
керівник регіонального відділення
"Чернігівського земляцтва" в Томську

З Н О В У З Т И Ч И Н О Ю

На благословенній пісківській землі вже в одинадцяті відбулись урочистості з нагоди підведення підсумків традиційного районного конкурсу ім. П.Г.Тичини "Добрідень тобі, Україно моя".

На затишній, осяяній сонячними променями території історико-меморіального музею П.Тичини розмістилася виставка народних умільців, переможців цьогорічного конкурсу, яка приємно радувала очі і серця гостей, учасників свята та пісківчан. Під величальну пісню гостям вручається коровай. Серед шановних гостей свята уродженці Пісок: поет Дмитро Головка та кардіолог, краєзнавець Іван Сидоренко, письменник Василь Костюк. Покладання квітів до пам'ятника поету, до могил його батьків, до пам'ятного знаку спаленому селу, відвідування музею передувало урочистостям, які пройшли в сільському будинку культури.

Урочистості відкрив заступник голови Бобровицької районної державної адміністрації, голова оргкомітету конкурсу Володимир Ляховенко. Потім під бурхливі оплески глядачів на сцену виходили переможці конкурсу, який знову проходив у трьох номінаціях – на читання віршів видатного земляка, на власні літературні твори та краєзнавчі розвідки, на твори народного мистецтва.

Усі конкурсні роботи подавались у відділ культури і туризму РДА з позначкою "На конкурс ім. П.Тичини". Виставка робіт народних умільців була презентована у районному історико-краєзнавчому музеї, в цей день вона була представлена на нашому святі, друковане слово виходило на сторінках районної газети "Наше життя", конкурс читців проводився по всіх школах району. Компетентне журі визначило переможців конкурсу.

Лауреатами конкурсу в номінації "А я у гай ходила" стали :

Роман Абрашин – учень 6 класу Пісківської ЗОШ I–III ступенів;
Наталія Світяцук – учениця 10 класу Кобижчанської ЗОШ I–III ступенів;
Іван Ульянич – учень 11 класу Бобровицької гімназії;

Вікторія Градко – учениця 8 класу Бобровицької ЗОШ I–III ступенів №1;
Інна Кур'ян – учениця 7 класу Озерянської ЗОШ I–III ступенів;
Алла Семижон – учениця 9 класу Новобиківської ЗОШ I–III ступенів.

Переможцями стали:

1-ше місце – **Богдан Буглак**, учень 10 класу Олександрівського НВК;
2-ге місце – **Ірина Каплун**, учениця 11 класу Бобровицької ЗОШ I–III ступенів №2;
3-тє місце – **Володимир Кудін**, учень 11 класу Бобровицької ЗОШ I–III ступенів.

У номінації "Золотий гомін" перемогу отримали:

1-ше місце – **Вікторія Яременко**, м.Бобровиця, (живопис);
2-ге місце – **Катерина Дороднова**, викладач центру дитячої творчості (декоративно-прикладне мистецтво);
3-тє місце – **Анна Адаменко**, учениця Бобровицької школи мистецтв.

У номінації "Десь на дні мого серця" лауреатами стали:

Петро Мацак, Олександр Росинський, Віра Журибеда, Любов Матвієнко, Анастасія Липко, Ірина Мала, Анастасія Кича.

Переможцями стали:

1-ше місце – **Валентина Майстро**, с. Старий Биків;
2-ге місце – **Тетяна Скиба**, с. Новий Биків;
3-тє місце – **Григорій Лишко**, м.Бобровиця.

Переможцям вручили заслужені нагороди. Всі, хто прийшов цього дня до сільського будинку культури, отримали найкращі враження і від виступів самих переможців, і від концертної програми, підготовленої силами аматорів районного будинку культури.

Марія ГЕРАСИМЕНКО

У приміщенні Національної спілки письменників України відбувся творчий вечір голови Меньського осередку Миколи Ткача та презентація його нової книжки "Вино з тюльпанів".

ПРЕЗЕНТАЦІЯ ПОЕЗІЇ

На зустріч із нашим активним земляком прибули поети, наші земляки Микола Борщ, Василь Устименко, Віктор Черненко, Станіслав Шевченко, Віталій Матяш, Михайло Полоз, Віктор Яцухно, Світлана Морозюк, Валентина Гавриш, Валентина Андрійчук та інші.

Вечір відкрило фольклорне тріо "Жайворонок" під керівництвом Валентини Команчук. Далі усіх присутніх із подією привітав ведучий вечора редактор книги Павло Щириця, який представив Миколу Ткача, зазначивши, що він завжди промовляє до читача духовно. Він надав слово авторові книги. Микола Ткач привітав присутніх і розповів про книгу.

Далі автора книги привітав секретар Спілки письменників

України Сергій Пантюк і нагородив його медаллю. За ним слово мав заступник директора Інституту літератури ім. Т.Г.Шевченка Сергій Гальченко. Чудовою українською піснею привітали Миколу Ткача чарівні дівчата етногурту "Ремченська роса" під керівництвом Оксани Маринич. Прозвучав свіжо виступ поета Василя Герасим'юка, присвячений поезії Миколи Ткача, яка йде від сивої давнини. Дійшла черга і до нашого земляцтва.

Заступник голови Микола Борщ мовив слово і нагородив М.Ткача Почесною грамотою земляцтва. Далі його вітали Станіслав Шевченко, Петро Бойко, Гриць Гайовий та інші. Михайло Полоз заспівав чудову українську пісню на слова Миколи Ткача та музику Тетяни Димань "Забуває весна". Прийшли привітати чоловіка та дідуся його вірний супутник життя дружина Надія Данилевська та онука Ганна Журавель.

Леонід РУСИЧ

ЖИТТЯ ДЛЯ КНИГИ

Розгортався складний період революції та громадянської війни. Проте Меженко розпочинає роботу за фахом у 1918 р., в архівно-бібліотечному відділі Міністерства народної освіти УНР. Тоді ж він змінює успадковане від батька прізвище Іванов на прізвище діда з боку матері – Меженко, що мало підкреслити нове українське спрямування діяльності вченого. Під час роботи в архівно-бібліотечному відділі Меженко готує "Проект закону про створення Української національної бібліотеки" та "Пояснювальну записку до законопроекту про створення Головної книжкової палати".

З 1919 року Меженко стає фундатором і першим директором Головної книжкової палати в Києві, одночасно виконуючи обов'язки керівника секції збереження бібліотек при Міністерстві народної освіти. Наступного року Юрія Олексійовича обирають керівником Ради бібліотекарів, а фактично директором Всенародної бібліотеки України. Та вчений не полишає і суто наукової праці. У 1921 р. він публікує брошуру "Бібліотечна техніка", яка була високо оцінена сучасниками. Відомий російський книгознавець П. Берков назвав цю працю "першою спробою розробити методіку бібліографічного розшуку". Також Меженко започаткував зібрання і вивчення матеріалів фонду "Ukrainica".

У тому ж 1921 р. Меженко очолює Український інститут книгознавства (УНІК). Інститут займався науковою, просвітницькою та видавничою роботою. У 1923 р. була проведена "Перша Всеукраїнська виставка друку", що було на той час безпрецедентною для України подією. Під редакцією Меженка виходять "Бібліологічні вісті" (з 1923 по 1930 р. здійснено 25 випусків), а також надруковано чотири томи наукових трудів і близько 60-ти брошур.

Особливо слід відзначити те, що саме Меженкові належала смілива ідея створення Музею книги і друкарства, яка була реалізована лише через півстоліття – у 1975 р.

Зацікавлення Юрія Олексійовича не обмежувались книгознавством. Він був дуже обдарованим літературним, музичним та театральним критиком. Підготував три видання зібрання творів Нечуя-Левицького (1926–1931), нове видання "Енеїди" зі своєю передмовою (1926). Проте тогочасні полемічні статті Меженка, а надто "Європа чи Просвіта?" створили Меженкові репутацію людини застарілих поглядів. Нові українські митці бачили в нім "просвітянина" і тільки. Меженка поважали, але слухали мало. Це було причиною того, що ця сторона діяльності Юрія Олексійовича виявилась недооціненою, хоча, можливо, що саме ця "маргінальність" і врятувала йому згодом життя.

У Музеї книги і друкарства України недавно створено виставку, присвячену 120-річчю від дня народження Юрія Олексійовича Меженка (справжнє прізвище Іванов). Відомий український книгознавець та літературознавець, бібліофіл народився 18 червня 1892 р. в Харкові у сім'ї земського лікаря. Закінчив класичну Олександрівську гімназію в Чернігові, куди поїхав на роботу його батько. У 1917 р., завершивши навчання на філологічно-історичному факультеті Московського університету, Юрій повернувся в Україну.

Перший ряд, зліва направо: Максим Рильський, Юрій Меженко, Микола Хвильовий, Майк Йогансен, Григорій Михайлов, Михайло Вериківський. Другий ряд: Наталя Романович, Михайло Могилянський, Василь Еллан-Блакитний, Сергій Пилипенко, Павло Тичина, Павло Филипович. Третій ряд: Дмитро Загул, Микола Зеров, Михайло Драй-Хмара, Григорій Косинка, Володимир Сосюра, Тодось Осьмачка, Володимир Коряк, Михайло Івченко.

Фото ЦДАМЛМ України

У 1922 р. Юрій Олексійович виходить на пенсію, але не припиняє наукової діяльності. Так, він створює бібліографічні покажчики для Академії архітектури УРСР, Будинку вчених, театрального музею України, завершує роботу над першим томом фундаментальної праці "Бібліографії періодичних видань Росії".

У 1960 році Меженко остаточно переїздить до Києва, де очолює бібліографічну редакцію видавництва Української Радянської Енциклопедії (1960–1962). В той же час він продовжував збирати матеріали до своєї колекції "Шевченкіана", яку в 1962 р. подарував Інституту літератури України.

Помер Юрій Олексійович 21 листопада 1969 р. у Києві і був похований на Байковому цвинтарі.

Підсумовуючи сказане, відзначимо, що заслуги Юрія Олексійовича Меженка перед Україною є непересічними. Хоч його у 20-ті роки звинувачували в "просвітянстві", проте саме він вивів українське книгознавство з "просвітянського" болота. До Меженка книжкова справа цікавила лишень поодиноких дилетантів. Саме він зробив з неї науку. Це підняло бібліотеки, видавництва, культурну роботу загалом на якісно новий, доти небачений рівень.

Наостанок слід сказати, що Юрій Олексійович ще півстоліття тому передбачав глобальні зміни у планетарному інформаційному просторі, а отже закликав готуватись до них. Ці передбачення роблять праці Меженка актуальними і для сьогодення.

Микола ГЛАМАЗДА

тивного спілкування. Всіх зразу ж привітав із подією та побажав приємного відпочинку та неповторних вражень голова Ради земляцтва Віктор Ткаченко, завдяки якому і змогло відбутися це дійство. Окрім нього, із привітанням та тостами земляків вітали Микола Борщ, Тетяна Літошко, Петро Медвідь, Сергій Кудін, Микола Білан та інші. А одним із головних героїв свята став наш неперевершений артист Михайло Твердий, який створив незабутнє свято, виклався перед земляками показом фокусів, грою на баяні та співанням пісень. Люди йому підспівували відомі їм пісні. Окрім цього, він роздавав тексти своїх пісень, щоб всі могли співати разом із ним. У конкурсі на кращу пісню Тамара Устич виграла капелюх, а Григорій Шкрібель дракончика. Далі були і танці. Так, Алла Гуртова під баян Миколи Твердого

СВЯТО ДУШІ

Доброю традицією нашого земляцтва стала прогулянка на теплоході до берегів рідної зачарованої Десни із висадженням на острів Великий. Саме береги цього острова омиває, впадаючи у Дніпро, своїми водами дорога кожному чернігівцю річка.

хвацько вигицувала народні танці разом із представником виставкового центру Володимиром, а неперевершена Валентина Пархоменко знову чарувала земляків своїм нестаріючим співом. Час пролетів досить швидко, аж ось наш теплохід підійшов до місця призначення.

Земляцький десант висадився на берег і зразу ж почав прибирати територію від сміття. Тут і погода поступово почала змінюватися, з-за хмар виглянуло сонце, яке усіх зігріло і надало кожному приємного настрою. Прибравши сміття та спакувавши його у мішки, всі заповзялися до приємного відпочинку – грали у волейбол, бадмінтон, шахи, співали пісні, просто лежали на траві, купалися, каталися на

Нинішня поїздка відбулася червневого недільного дня. Як і в попередній раз, земляки вирушили в подорож на теплоході "Ельбрус" із причалу на Гідропарку. Ранок того дня був пасмурний і трохи прохолодний через дощ, що пройшов напередодні. Але це не засмучувало наше товариство, адже люди

скутері, плели вінки із польових квітів тощо. А тим часом наші куховари готували чудовий шашлик. Після того, як люди навідопочивалися вдосталь, усіх було запрошено знову до теплохода, де духмянів шашлик. Час плинув, люди згадували про малу батьківщину, знайомилися. Так і прийшов час повертатися додому. Тоді майже всі піднялися на верхню палубу, щоб насолоджуватися свіжим річковим повітрям та живописними дніпровськими берегами. Протягом усього відпочинку цікаві моменти перебування нашого гурту як на теплоході, так і острові залишив на своїй фотокамері наш неперевершений фотограф Євген Калін. Він, як і Михайло Твердий, весь час крутився перед людь-

зібралися, щоб відпочити та погостити один з одним, побачитися та поділитися враженнями і згадати свій рідний отчий край. Перед відправленням у цікаву подорож наш гурт зайняв місце на теплоході. Земляки розділилися по осередках за столиками для спілкування. На даний захід прибули представники майже всіх осередків Чернігівського земляцтва, десь біля 50 чоловік. Окрім наших земляків, були і представники Міжнародного виставкового центру у складі 26 чоловік із бухгалтерії, рекламного відділу, відділу обслуговування виставок, департаменту організації виставок. Усім у дорозі були запропоновані конкурси на кращу пісню та на участь у всіх заходах, спортивні ігри тощо.

Як тільки теплохід відшвартувався, наш гурт приступив до ак-

ми і ловив цікаві моменти. Це було свято душі, яке люди зберуть у серцях назавжди, бо кожна земляцька зустріч зажди незабутня.

Леонід РУСИЧ

Фото автора та Євгена КАЛІНА

Як ми в Мені поярмаркували

Ось і Десна пропливла в зелені чернігівських парків, здолали міст через Снов – і ось вона, Менщина, найрідніша земля, що є для нас на цьому світі.

Ось дорога на Гусавку – тут народився М.Букачий, а ось тутечки – дорога на Городище – село патріарха української поезії О.Довгого. Далі підїждаємо до Волосківців – звідсіля знаний український скульптор А.Гайдамака і не менш відомий промисловець Ю.Лисиця, Ленінівка залишилась ліворуч між Березною і Волосківцями – як не згадять нашого знаного поета М.Ткача та не менше знаного літератора, його брата Михайла, одному і другому в цьому році усміхнулись ювілеї. А чого варті прізвища Г.Кочура з Феськівки, І.Корбача з Березни, Г.Гайового з Степанівки, і ці імена спливали мені спонтанно, а скільки нас, синів з Менщини, знаних і не знаних...

Та ось і Мена... Вирує ярмарок тисячами людей, машин, горами краму, виробів людських рук. А нас вже чекають біля сцени, де зібралось керівництво району, гості з області і Києва. Піднімаємось всі разом на сцену, а перед нами тисячі менян. Слово бере голова райдержадміністрації А.В.Соломко. Розповідає про здобутки району, про наших працюючих земляків. Далі має слово голова райради В. Невжинський, гості з Чернігова. Виступає і всюдисущий невтомний гість із Києва народний депутат О.Ляшко, який прямо зі сцени поринає в натовп.

Від земляцтва в Києві беру слово я, розповідаю, хто зі мною приїхав, скільки взагалі нас, менян, сосничан, коропчан... в Києві і як ми тримаємось дружно в Чернігівському земляцтві, як ми радіємо один одному, коли зустрічаємось разом, тому що ми земляки!

Останнім бере слово улюбленець менян, міський голова Федір Фесюк. Вже другий рік Федір Іванович проводить ярмарок так, що Мена ходором ходить – стільки радості і завзяття, а головне розкутості помічаю в поведінці

народу. Весь парк зайнятий сільськими куренями, кожний із них показує гостям свою програму самодіяльних артистів, наливають чарки гостям і пригощають стравами – кожний щось своє, новеньке, особливе. Першим нас зустрічає найповажніший, мабуть, фермер на Менщині з Бірківки, такий собі козацької постави велетень на прізвище О. Бутенко. Кажуть мені, що дуже міцне господарство має, та найбільша гордість його – страусина ферма. Скажу чесно, м'ясом страусиним хазяїн не частував, а от яєчнею з отакених, як кулак, яєць, спробували – дуже смачна з шинкою та з чаркою гарної горілки, якою частує сам хазяїн. Шана і хвала таким гарним господарям землі, побільше б їх було на нашій українській землі! До речі, О. Бутенко депутат обласної ради. Проходимо біля куренів Макошиного, Березни, Стольного – і скрізь кожний курінь зустрічає піснями, танцями, сценками з сільського життя, а село Бігач частує медом з сільської пасіки. Чапаївка, Величківка славились колись на весь

район гарними садами – та нема, кажуть селяни з гіркою, вирубали наші сади, розкорчували, розпаювали, але кажуть: нічого, переживемо, зате земля вся заорана, засіяна, то ж будемо молити Бога на гарну погоду до осені.

А в парку курені, курені... Бідкається міський голова – геть тільки траву ви-

топче народ, весь парк віддали під ярмарку. Кажу: нічого, Федоре Івановичу, трава підніметься, а люди будуть згадувати вас і керівництво району добрим словом за надану можливість так весело і розковано відпочити і показати себе та свої здобутки – хіба так багато, чесно кажучи, тої радості у нашої людини!

А яке торжище на площі! Тут гості із Білорусі і Васильківський керамічний завод з своїми виробами, гончари з сусідньої Семенівки. Забрались різьбляри по дереву навіть з Яворова Івано-Франківської області. Вироби з лози продають умільці з Тячівського району Закарпатської області. Кераміка з м.Слов'янськ Донецької області. Виставив свої меблі "Будівельний двір" з м.Короп.

А на сцені цілий день виступають аматори з усього району, тут і дорослі, і діти показують свою майстерність. Це вже заслуга районного управління культури та освіти, що зуміли зібрати стільки виступаючих. Приєднуємось до виступаючих і ми. Гриць Гайовий читає свою іскрометну гумореску, а я співаю цілу низку пісень і хоч проїхав багато країн, та для рідних земляків душу віддаєш найповніше, бо на те ж вона бажана зустріч із земляками.

А Мена вирує, а Мена відпочиває. Ярмарок і гуляння до пізнього вечора. Щастя вам, наснаги в роботі, гарного здоров'я, щоб негаразди пройшли повз вас стороною, дорогі наші земляки.

Михайло ПОЛОЗ,
співак, член Менського осередку
Фото **Валентини ГАВРИШ**

Як багато на землі людей... І як рідко зустрінеш Людину. А ще рідше в наш час трапляються особистості неординарні, глибокі, пристрасні, надзвичайно щедрі на душевне тепло.

Мені пощастило: я багато разів зустрічався з такими людьми. Серед них і талановитий вчений-новатор в освітянській галузі, доцент Національного університету біоресурсів і природокористування України, член-кореспондент Академії наук вищої освіти України, "Заслужений работник науки и образования" (Росія), професор Російської Академії природознавства Анатолій Вікторович Шостак, якому 3 липня виповнюється 65 років.

А якщо конкретно, то народився він у голодну повоєнну пору в Козельці. Батько, Віктор Микитович, 1906 року народження і 4-ма класами освіти, пройшов фронтовими дорогами аж до Берліна, а потім, здійснивши неймовірний марш-кидок на Далекий Схід, добивав Квантунську армію і демобілізувався лише в 1946 році.

Мати, Ганна Йосипівна, 1908 року народження, мала 2 класи освіти церковно-приходської школи, здобутої в селі Браниця Бобровицького району. Пізніше тяжко трудилась на полях колгоспу з романтичною назвою "Зоря комунізму".

Але мати добре знала, що, незважаючи на бідність у родині, треба обов'язково дати вищу освіту дітям. Вона змалечку насичувала допитливий розум діток – а їх у сім'ї Шостаків було трійко – духовною культурою та різнобічними знаннями, які потім так знадобилися у житті. Про це вона мріяла ще у землянці, рятуючись від окупантів з двома старшими дітками, донькою Оленою та сином Степаном.

Найменший Анатолій був, напевно, найулюбленішою дитиною у родині. В міру бешкетливий, але допитливий, доброзичливий і працьовитий. Вчився він легко і завжди приносив відмінні оцінки. Після школи, без батьківської підтримки, про вступ до ВУЗу не було й мови, отож пішов працювати у Козелецький "Міжколгоспбуд" бетонником, звідки через рік, у 1966 році, був призваний до лав Радянської армії. Вже тут проявилися риси, притаманні саме Анатолію. Отримавши після року служби звання гвардії сержанта, він був призначений заступником командира взводу.

Демобілізувавшись у 1969 році, вступив до Ніжинського технікуму механізації сільського господарства, котрий успішно закінчив у 1972 році. Працював у Козелецькому райоб'єднанні "Сільгосптехніка" інженером-технологом. Протягом п'яти років було все: і трьохзмінні "картопляні вахти", і цілодобові посівні та збиральні кампанії, і робота "за того хлопця", і депутатська діяльність, і визнання керівництва, і постійна "прописка" серед кращих трудівників району та області, і похвальні статті в пресі.

Проте для того, щоб молодий, амбітний, здоровий і розумний хлопець міг зробити бодай якусь кар'єру не вистачало головного – диплому про вищу освіту. На той час вже старенька, майже 70-річна мати Ганна, з якою разом проживав 30-річний син, вже не вірила, що колись він його отримає. Але Анатолій став студентом факультету механізації сільського господарства Української сільськогосподарської академії. Довго не відпускали з роботи, умовляли перейти на заочну форму навчання, пропонували посаду головного інженера. Проте рішення було твердим, він вже був обраний старостою групи і курсу.

Символічно, що дитинство і юність Анатолія пройшли на вулиці ім. Тараса Шевченка в Козельці. До речі, його мама знала безліч віршів, сама любила їх складати і декламувати. Це передалося синові. Особливо часто Шостак згадує невмируще слово Тараса, коли доводиться боротися з заздрістю, непорозумінням і бюрократизмом чиновників.

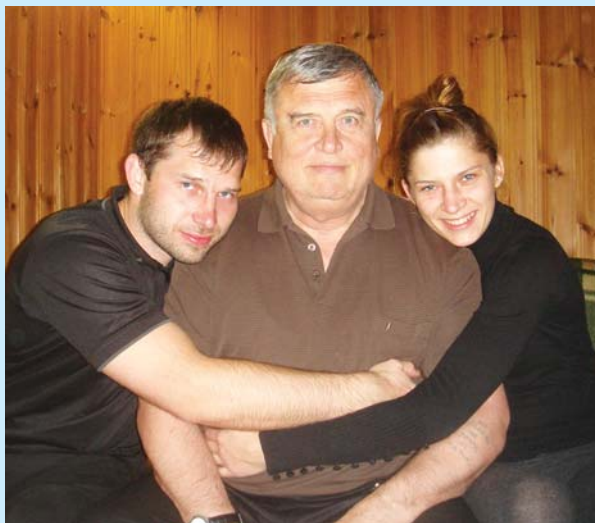
Від Остерки-Істри до Дніпра-Славути

"Борітеся – поборете!" – ці, на перший погляд, звичні для нас слова допомагають у житті, народжують у душі пристрасні звучання, коли хочеться встати, розправити плечі і сказати: я прийшов у цей світ робити добрі справи для людей, для родини, для всієї України! Це стало в пригоді на цілих просторах Казахстану, коли керував студентськими механізованими загонами. Студенти дивувалися: коли він відпочиває? Звідки у нього така вулканічна енергія? Йому що, більше за всіх треба?

Ні, не більше за всіх. Просто, він не звик трудитися напівсилу, і якщо вже доручили якусь відповідальну ділянку роботи, не пожаліє ні сил, ні часу, щоб успішно завершити довірену справу. А інакше сам себе перестане поважати.

Найбільш вдалим здобутком його багаторічної науково-педагогічної діяльності стала розробка і впровадження унікальної методики оцінювання науково-педагогічних працівників та структурних підрозділів вищих закладів освіти I-IV рівнів акредитації з послідовним визначенням їх рейтингу. Його наукові доповіді та лекції на цю тему викликають у кожній слухачській аудиторії неодмінний інтерес. Колегам, слухачам і студентам завжди надзвичайно цікаво знати, як можна формалізувати навчально-науковий процес, чи можливо взагалі вимірювати науку, адже гуманітарно-креативна природа такої діяльності важко піддається формалізації.

Тож не випадково за рейтингом всеукраїнського громадсько-політичного тижневика "Освіта", який проводився з метою визначення найяскравіших постатей в українській освіті, А.В. Шостак визнано кращим освітянином України 2010 року, лауреатом відзнаки "Залиш мені в спадщину думку найвищу". Розроблена ним методика зіграла ключову роль у отриманні Національним університетом біоресурсів і природокористування України статусу "самоврядного (автономного) дослідницького університету". Згідно з Постановами Кабінету Міністрів України та Указами Президента України такий статус мають лише 14 найкращих університетів України. Важко переоцінити організуючу і мобілізуючу роль розробленої А.Шостаком рейтингової системи при гармонізації європейських і світових стандартів якості освіти з національними; впровадженні в університеті системи менеджменту якості (СМЯ) з послідуною сертифікацією університету на

предмет відповідності всіх показників діяльності і документообігу європейським стандартам якості.

Процес сертифікації тривав в університеті 2 роки. Нарешті такий Міжнародний сертифікат якості, який свідчить про відповідність вимогам найсучаснішого стандарту ISO 9001:2008 НУБІП України, було отримано 18 травня 2012 року. Це 4-й університет в Україні. Проведена сертифікація значно розширює рамки міжнародного визнання університету, студенти отримують спеціальний додаток до диплому і це дає їм можливість претендувати на отримання робочих місць у престижних зарубіжних фірмах. Розроблена А. Шостаком методика вже впроваджена у десятках вітчизняних і зарубіжних ВНЗ. Вона усунула зрівнялівку при оплаті праці, значно підвищила мотивацію до праці, підсилила роль окремого виконавця у загальному здобутку. По суті, це крупний соціальний проект, який торкнувся долі всіх суб'єктів діяльності і продовжує набирати оберти. У НУБІП України наразі повним ходом йде створення Наукового парку. Іншими словами, будується Голосіївська "кремнієва долина". І вже мало хто згадає, що створена методика є результатом складної і напруженої науково-методичної роботи протягом 12 років. П'ять з них Анатолій особисто очолював постійнодіючу рейтингову комісію університету, ним було розроблено понад 20 обслуговуючих методик, електронну версію та повний нормативно-правовий супровід із фінансовими наслідками в оплаті праці. Були зриви, невдачі, прихований і відвертий саботаж, заздрість і бажання применшити важливість зробленого. Були спроби недолугих "вчених" перебрати авторство на себе, використовуючи посадові можливості, іншими словами, адмінресурс, або оголосити про "удосконалення" методики, причепивши до чіткої Шостакової конструкції свій убогий бантик. Для таких "удосконалювачів" у Анатолія є авторський державний патент на створену ним рейтингову систему і відповідний Акт впровадження, підписаний Героєм України, ректором НУБІП України, академіком Д.О. Мельничуком.

15–17 лютого 2012 року в Українському домі відбулася XV Ювілейна Міжнародна виставка навчальних закладів "Сучасна освіта в Україні – 2012". Це найпрестижніша освітянська виставка, на якій презентують свої здобутки понад 500 провідних навчальних закладів різних рівнів акредитації України, Росії, країн СНД та зарубіжжя. НУБІП України вже втретє був представлений на цій виставці виключно науковими розробками А.В. Шостака. Власне, виставляються ті, кому є що виставляти. До медалей, дипломів та подяк ректору НУБІП України від Міністра освіти і науки України на цей раз університет отримав ще й почесну нагороду "Лідер сучасної освіти".

Анатолій Вікторович Шостак – автор понад 250 наукових праць українською, російською, англійською та німецькою мовами, у тому числі 5 навчальних посібників та 10 авторських свідоцтв на винаходи. Під його керівництвом успішно захистилося понад 500 бакалаврів, спеціалістів, магістрів. Уявляєте, цілий полк достойних, фахово підготовлених людей, котрі згодом очолили різні ділянки на виробництві та пішли у науку! Він також кращий наставник студентських груп. Як лектор, постійно підвищує кваліфікацію у провідних ВНЗ України та країн СНД, відомих фірмах, а також за кордоном. Зокрема, нещодавно пройшов стажування на всесвітньо відомій фірмі Bosch Rexroth AG (м. Ельхінген, Німеччина). Вивчав розробку і виробництво аксіально-поршневіх гідромашин, їх ринок збуту, а також німецький досвід підготовки кадрів різного рівня. Набутий знаннями ділиться зі студентами, тому вони із задоволенням і цікавістю відвідують його лекції.

Останнім часом плідно працює у галузі мотиваційного менеджменту, бібліометрії та наукометрії, його праці широко відомі у країнах СНД, зокрема, в Росії.

Не так часто нині зустрічаються особистості, які цінують кожне слово прийнятого кредо як переконання, основи світогляду, власного устремління та прагнення. "Стережись байдужих, бо лише з їхньої мовчазної згоди існує зло на землі", – саме таким кредо послуговується в житті Анатолій Вікторович Шостак. Небайдужість до інших – одна з головних рис його характеру, притаманна справжньому українцю. Кохається у поезії як сучасній, так і класичній, українській і зарубіжній. Захоплюється сучасною і класичною музикою. До цього слід додати ще одну характерну деталь –

Анатолій Вікторович вже понад 20 років очолює найбільшу в НУБІП України профспілкову організацію Технічного навчально-наукового інституту, яка налічує близько 400 працівників. І кожен знаходить реальну підтримку свого лідера. Нині в Українській асоціації аграрних інженерів обраний головою правління Товариства аграрних інженерів НУБІП України.

Таким його сформував життя і ті достойні люди, що були і є у його житті. Але насамперед Анатолій Вікторович за свої досягнення вдячний родині, своїм дітям. Він розробив власну методику гармонійного розвитку дітей, завдяки якій син Максим і донька Ганна у віці 3,5 роки вже вміли читати, писати, відмінати і додавати. Закінчили 186-у київську школу із золотими медалями, за прикладом батька теж обрали своєю альма-матер Національний університет біоресурсів і природокористування України і той же механіко-технологічний факультет, і також отримали дипломи з відзнакою. Виконали нормативи майстрів спорту. Пізніше, добре володіючи англійською та німецькою мовами, вступили на навчання до кращого вузу Європи – Дрезденського технічного університету. Нині син Максим працює інженером-конструктором на заводі "Hydromatik", а донька Ганна – представником відділу маркетингу ISGE компанії "John Deere".

У родині Шостаків захоплюються класичною та сучасною музикою, мистецтвом взагалі, особливо люблять поезію.

І це природно, бо багато таємниць зберігає в собі древня Козелецька земля, чарує своєю красою. Про багатющу історію створення краю цікаво розповідає книжка "Опис землі Козелецької", яку недавно презентували в Чернігівському земляцтві. На її сторінках є чимало добрих слів і на адресу Анатолія Вікторовича Шостака. Своїми діями, конкретними справами заради духовності і розбудови рідної землі він зберіг у своїй душі вікові традиції побратимства, рівності і справедливості.

Від сивої минувшини і донині, з давніх-давен довично народжувала і родитиме талановитих людей Сіверщина. Багато з них нині проживають у столиці України, тож часто збираються у дружньому колі Козелецького земляцтва. Керівник районного осередку Чернігівського земляцтва у м. Києві Володимир Саченко високо оцінює людські та професійні якості А. Шостака: "Анатолій Вікторович – доброзичлива і щира людина. Авторитетний вчений, тямущий організатор навчально-виховного процесу, здібний лектор, глибинний дослідник-новатор, а ще просто людяний щиросердечний чоловік, надзвичайно чутливий до чужої біди. Я знаю багато прикладів, коли він допомагав дітям-сиротам та інвалідам Великої Вітчизняної війни, просто нужденним людям. А скільки юних козельчан стали студентами аграрного університету... Щира вдячність, низький уклін Анатолію Вікторовичу від земляків за його добрі справи заради рідної землі!"

Ми всі живемо не дуже легко. Ну...майже всі. І хтось уміє всі негаразди, біди, болі, печалі переплавити в добру енергію для людей, для своїх близьких. Це вміє Анатолій. І починався його життєвий шлях з вузької стежини біля річечки Остерки, що прорідлася через болота і хачі до зарарованої Десни, а та, в свою чергу, до Дніпра-Славути. Так і його життєва стежина через тернії вийшла, зрештою, на широку стовпову дорогу до столиці. Нині він у розквіті сил. У нього багато задумок і планів. А головна його мрія – бути корисним рідному краю, рідному університету, рідній державі. І для цього він не шкодує ні сил, ні досвіду, ні бажання.

Петро МЕДВІДЬ,
заслужений журналіст України,
лауреат літературної премії ім. М. Коцюбинського

ХРАМ, де формується душа

Із статистичних даних відомо, що в селі в сім'ях народжувалися по шість – сім малюків, а були і такі сім'ї, що мали і більше десяти. Ясно, що школа на той час не могла охопити всіх дітей шкільного віку, та й закону про обов'язкове навчання тоді не було, тож першим духовним осередком в селі Ольшанка була дерев'яна церква, перевезена волами з Батурина у 1750 році.

Через 5 років Ольшана стала центром однойменної волості й першою школою стала церковноприходська. Потім у 1843 р. було відкрито перший клас початкової школи.

Згодом у зв'язку з великою кількістю дітей у 1886 році перед громадою постало питання про відкриття так званої "земської" школи. В ній було дві класні кімнати, маленька учительська і квартира для завідуючого.

Довгий час (майже півстоліття) працював у цій школі учитель Трохим Петрович Нешта. Він помер у 1936 р. і був похований на Роликівському цвинтарі. Коли вчитель Нешта Т.П. був на фініші свого шляху, внуки Іван та Олександр Оперяньські теж стали педагогами. Естафета дідуся перейшла у руки внука

Івана, який достойно проніс її через роки. Родову естафету продовжила Катерина Олександрівна Оперяньська. Згадаємо добрим словом і Ульяну Олексіївну Компанченко, Марію Олексіївну Риженко, Мотрю Степанівну Котеленець та Софію Васиївну Котеленець, Василя Михайловича Василенка та інших. Всі вони користувалися великим авторитетом серед населення.

Цікаво, що в 1891 році серед 2821 жителя Ольшани було 174 письменних, з 540 дворів мали грамотних лише 123 двори. Навчалися 105 дітей до 14 років з 261. Серед учнів було 5 дівчаток. Існуюча школа не могла вмістити всіх бажаючих, то ж доводилося наймати для класу приміщення на селі.

Отже, перед громадою знову постало питання про побудову нової школи. У цій справі ініціатором став ольшанець Іван Мефодійович Котеленець. Він закінчив так званий "комерційний інститут" і працював у Полтавському губернському управлінні, але зв'язків з рідним селом не поривав, тож підняв клопотання перед Міністерством і земством про відкриття двокласного Міністерського училища.

За допомогою губернатора на будівництво двоповерхового будинку школи у 1910р. було складено договір з ічнянським майстром Маринчиком, який залишив добру пам'ять у Ольшанах.

В 1912 році в селі було збудовано і введено в експлуатацію двоповерховий дерев'яний будинок школи, в якому почали працювати 5, 6 та 7 класи. Цій даті і присвячені заходи по святкуванню 100-річчя школи.

Після Жовтневої революції чотирирічний навчальний заклад перейменовано в Ольшанську вищепочаткову школу. Її завідувачем був Іван Іванович Чміль, а учителями працювали тоді Андрій Семенович Ролік, Іван Захарович Терех, Василь Петрович Кудрявцев та Віктор Петрович Кудрявцев, Марія Дмитрівна Ревуцька, Олександр Степанович Артюх, Прокіп Кирович Іванченко та Ніна Олександрівна Подгаєвська.

Після 1917р. навчання почали проводити рідною українською.

Навчання в початкових класах стало обов'язковим і безкоштовним.

Пізніше школа була перейменована в Ольшанську семирічну трудову. Її завідувачем став Василь Дмитрович Ролік.

У 1934 р. школі було передано будинок колишньої Ольшанської волості, в якому до 1982 р. розміщалися 1 – 4 класи з 180 учнями та так звану Лохмотчину хату, де теж навчались два класи; там же розмістився і гуртожиток для учнів – дівчат з інших навколишніх сіл.

В тривожні тридцять років у період культу особи завідувач школи Ролік В.Д. був репресований. Школу він передав Дмитру Антоновичу Котеленцю, але й той був арештований і скоро помер в неволі. Пізніше завідувачами школи стали Володимир Олексійович Кириндась і Петро Петрович Півненко, який загинув на фронті Великої Вітчизняної війни.

Коли почалася фашистська окупація, Ольшанська середня школа була закрита. Існувала чотирирічка. Фізкабінет був розгромлений, бібліотека спалена. В часи фашистської окупації у школі жив і працював Микола Семенович Сидоренко з дружиною Вірою Васиївною. Двоповерховий будинок влітку 1943 року було перетворено у казарму ворожого карального загону, а будинок №2 підпалено, але місцеві жителі загасили пожежу...

Ворожа окупація залишила по собі криваві сліди – тільки загиблих жителів за час війни на фронті було 264 чол., розстріляно есесівцями – 70 чол., у тому числі літні люди, жінки, діти. 30 учнів школи навечно увійшли в історію села. В застінках гестапо

було закатовано вчителів І.М.Оперяньського та І.В.Хамайку. На каторжні роботи в фашистську Німеччину були вигнані І.П.Сезько, Г.С.Котеленець та М.І.Губаренко. На фронтах Великої Вітчизняної війни загинули вчителі: Федір Михайлович Коваль, Петро Лукич Давиденко та Петро Панасович Півненко. Світла їм пам'ять і вічна слава!

Після звільнення села Радянською армією райвиконком відразу ж відкрив середню школу. Її директором було призначено Миколу Семеновича Сидоренка. Незважаючи на тяжкі повоєнні роки, у селі був створений хорівий колектив, учасниками якого були вчителі школи. Співали військові і народні пісні, заохочували до художньої самодіяльності і дітей.

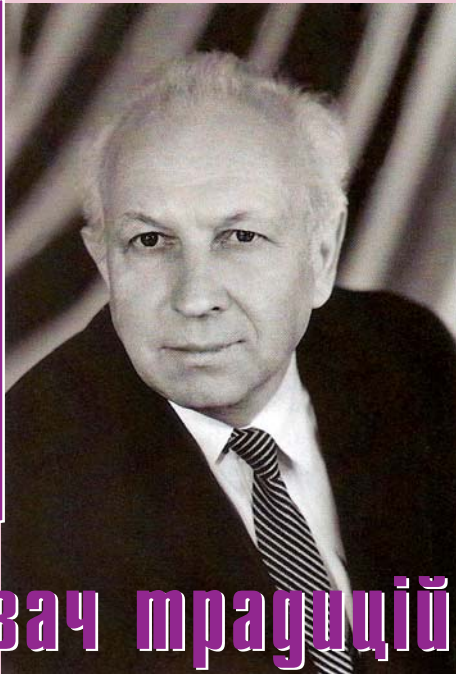
Як згадують односельчани, після війни у школі розгорнулася активна педагогічна і громадська робота. Педагогічний колектив підібрався дружний, дисципліна в школі була на високому рівні. Перший випуск (9 чоловік) відбувся у 1944 р., більш потужним став п'ятий випуск у 1948 році. Це була демобілізована молодь, яка повернулася з фронту. Крім того, учасники війни внесли здорову атмосферу в шкільне життя, активно впливали на успішність молодших, очолили комсомольську організацію, учнівський комітет та редколегію стінгазети.

У той час багато випускників успішно вступали до вузів, тож Ольшанська (нині Вільшанська) середня школа по праву вийшла до лав передових.

Не секрет, що головним осередком духовності є, була і буде перша у житті школа. Це яскраво підтверджує багатолітня історія прославленої на Чернігівщині Ольшанської середньої школи, яка у серпні цього року святкує 100-річний ювілей.

Група земляків
(закінчення в наступному номері)

Унікальне місто – наша неповторна Ічня. Сам перелік видатних митців, літераторів, учених склав би славу будь-якому відомому у світі центру людської цивілізації. І добре, що ця традиція духовного збагачення не переривається, що й нині там кипить творче життя, незважаючи ні на які суспільні негаразди. І серед тих, хто не дає згаснути вічному вогню культури, є й відомий письменник, громадський діяч Станіслав Маринчик, якому цієї липневої пори виповнюється 75 років.

Продовжувач традицій

За плечима в Станіслава Гавриловича наповнене пошуками життя, в якому стрижневою завжди була творчість. Міська школа №1, заочне навчання в Ніжинському педінституті ім. М.Гоголя, а закінчення педагогічної освіти в Белгороді. Далі робота кіномеханіком, електриком, директором Чернігівського районного Будинку культури, Ічнянської та Ніжинської районних кіномереж, викладачем Ніжинського училища культури і мистецтв ім. М.Заньковецької. І всюди – пошуки, пошуки. Творча енергія шукала виходу в галузі документального кіно – це коли він створив і очолював аматорські студії "Сівач" та "Заспів" у рідній Ічні. Тоді Станіслав створив низку кінопортретів видатних земляків "Творець незвичайного", "Чародій", "Поріднила доля з полем", "Повторився в учнях" та інш. Але це, так би мовити, був лише підготовчий період перед літературною творчістю. Відбувалося накопичення життєвих вражень, без яких би він не відбувся як серйозний майстер реалістичної прози з виразним тяжінням до манери уславленого земляка Степана Васильченка. До речі, як свідчить історія, в хаті С.Маринчика, що давно розміняла столітній ювілей, свого часу бував великий попередник, а це так чи інакше надихає нашого сучасника на роботу зі словом.

Літературний дебют нашого земляка відбувся досить пізно, аж у 1995 році, коли побачила світ перша книга повістей, оповідань, віршів та кіносценаріїв "Біле латаття". За ним з'явилися на люди двотомник прози, дослідницька книга "Сузір'я талантів", де автор зібрав до купи мало не всіх відомих митців Ічнянщини. Не так давно вийшла друком і збірка пісень на його вірші "З денця мого серця". Словом, Станіслав Гаврилович не заспокоюється на досягнутому, як не дає заснути душі й тоді, коли йдеться про громадську роботу, коли доводиться забувати про власні інтереси і рушати на барикади боротьби за утвердження української культури. Це дякуючи його настирливості й принциповості в Ічні свого часу було поставлено низку пам'ятників видатним землякам, це з його ініціативи було засновано унікальне для всієї України премії імені В.Чумака та С.Васильченка. А скільки сил віддає письменник, лауреат Чернігівської обласної премії ім. М.Коцюбинського та інших престижних відзнак, гуртуванню молодих літераторів у районному об'єднанні "Криниця", довкола альманаху "Ічнянська криниця"!

Думається: якби у кожному райцентрі Сіверщини були такі набайдужі люди, наша культура була б просто приречена на розвій. Адже йому є до кожного земляка діло, кожному хоче знаний майстер допомогти в утвердженні. А що є в Станіслава Маринчика якись недобррозичливіці – що ж, так у нас ведеться здавна, але ніяка чорна хмара не заступить світло його теплої душі.

Для нього визначальним є й тяжіння до нашого столичного земляцтва, де він завжди знаходить підтримку таких славних земляків, як Микола Вошецький, Микола Борщ, Станіслав Шевченко та багато інших. Для нього особливо приємно підтримати когось із молодших ічнянців як не порадою, то щирим публічним словом. А поділене добро завжди значніше, вагоміше.

Свого часу в передмові до однієї з книг нашого іменника видатний письменник Юрій Мушкетик дав чудову його характеристику: "Робота Станіслава Маринчика – справжнє подвижництво, яке заслуговує на найбільше схвалення". Ми приєднуємося до цих слів, вітаючи земляка з ювілеєм. А на підкріплення своєї думки про активну позицію письменника, Почесного громадянина Ічні друкуюмо його відгук на нову книжку вихованця-земляка.

Леонід ГОРЛАЧ

З вірою в добро

У 50-х роках минулого століття 13-річний школяр із с.Гармашина Лосинівського району (нині Ніжинського) Володимир Гольєць написав свого першого вірша і послав до районної газети "Жовтнева зоря". Перший дебют навіки зріднив його із літературною творчістю.

Після армії обрав професію журналіста і 32 роки працював у районних газетах Чернігівщини, а з 1966 року і до виходу на пенсію у Ічнянській районці "Трудова слава". Заочно закінчив факультет журналістики Київського Національного університету ім.Т.Г.Шевченка.

Звичайно, як і кожен поет, він мріяв видати збірку поезій, але на заваді був брак коштів. Нарешті знайшлися добрі люди, і світ побачила перша книжка Володимира Гольєця. Автор включив до неї поезії біблійської тематики і дав назву "На крилах віри".

Володимир Полікарпович нестандартно мислить, отже, не дивно, що його поезії не типові за змістом і дуже відрізняються від творів мирської тематики.

Адже канули в минуле часи, коли радянська ідеологія вела нещадну боротьбу з релігією.

Саме до тематики такої творчості можна віднести і збірку В.Гольєця, у якій релігійні уподобання автора тісно переплітаються з філософськими та психологічними роздумами про роль людини на землі, про любов до Господа і ближнього та дотримання і виконання біблійських заповідей.

У нього немає кволіх і трафаретних віршів, поезії В.Гольєця позначені емоційними уболіннями за долю людини, адже наше життя тісно пов'язане із неминучими помилками та гріхами. Тож не дивно, що автор засуджує зло, гординю, заздрість, аморальність.

Книжка складається з 8-и розділів, і заголовок до кожного із них починається з біблійної цитати. Щире перо поета створило чимало яскравих і повчальних віршів, наприклад "Естафета поколінь":

Коріння живить дерево своє хоча й невидиме на перший погляд. Отак і батько для дітей живе, аби до них була ласкава доля.

Віриться, що щирі, мудрі і повчальні поезії нашого криничанина Володимира Гольєця знайдуть свого читача.

Афори

До питання "Чому ми такі?". Полячка-мати вчить дитину: "Пам'ятай завжди, що ми поляки"; литовська мати: "Ми – споконвіку литовці". А в нас: "Баран-баран – буць! Баран-баран – буць!"

Ви кажете про інформаційні канали, а я бачу – канали, по яких стікає на нас шовіністичний бруд. Щоденно.

Були колись у нас і свій газ, і своя нафта. Були – та гуртом з'їли. В позику поді ніхто не брав, просто з'їдали всі разом. Тепер кожен їсть своє. Тож підспівуймо: "Брали гречку, брали мак, он було як!"

На майдані коло церкви відбувся мітинг – агітували за нові форми господарювання. Виступали різні оратори – серед слухачів такий собі присадкуватий "божий" чоловічок. Видно, глухуватий, бо весь час прикладав то одну, то другу долоню до вуха й запитував:

– А хто то говорить?

Йому відповідали. Та згодом, помінявши в гурті місце, знову те ж:

– А це хто виступає?

– А цей лайдак що каже?

Мітинг продовжувався. Чоловічок, ходячи в гурті, уже питав сам себе: "Що він говорить?!" Одразу й відповідь давав:

– Як не було вранці порядку, так немає його вечорі.

Дмитро ГОЛОВКО

Сільські підводники. Фото Віктора ЧЕРНЕНКА

Гуманізація криміналізації

Кримінальну державу ми збудували. А юридично і соціально захистити носіїв цієї "державності" не можемо. Де гуманні закони, де гуманний суд?

Якщо вже йти в Європу, то з найгуманнішим судом у світі. На цьому наполягають і деякі єврокомісари. Кажете, що у них самих там не все "о'кей", що не їм нас учити? Так вони ж уже в Європі, а нам туди ще треба дійти!

Та хіба ж могли українські суди бути найгуманнішими, якщо у нас до цього часу закони були не дуже гуманними. Тепер Верховна Рада частково усунула недоліки – "декриміналізувала" правопорушення у сфері господарської та службової діяльності. Нарешті круті бізнесмени та VIP – чиновники можуть полегшено зітхнути. Красти стало набагато безпечніше. За махінації з банкрутством, приватизаційними паперами, виробництво контрафактної продукції, контрабанду тощо нікого вже до в'язниці не потягнуть. Будуть накладати лише штрафи. Можливо, навіть великі. А хіба це гуманно?

У виявленні гуманізму законодавці могли б бути і послідовнішими. Передбачити, наприклад, у відповідній статті за сумнівне "привласнення":

– першого мільйона – таврування вигуками "ганьба!";

– десяти мільйонів – поставити у кутки;

– ста мільйонів – поставити на коліна на китайську гречку.

Можна б запровадити і матеріальне відшкодування:

– за кожний вкрадений мільйон – штраф у розмірі однієї мінімальної зарплати, за мільярд – дві мінімальні зарплати.

На практиці, кажуть, воно так і буде. Так що гуманним європейцям про долю наших бізнесменів – чиновників турбуватись не варто.

А ось сумнозвісна стаття 365 залишилась поки що без змін. Хоч як світліч вітчизняної демократії і не намагались її відмінити. Держслужбовців та політиків при владі будуть і надалі лякати (на щастя, лише лякати!) буцегарнею. А це негативно відбиватиметься на їхньому здоров'ї.

Для зняття стресу для цієї категорії громадян пропонуємо ввести "дитяче" покарання: зняти штани і відшагатати паском. Пардон, пропозицію відкликаю. Це теж не гуманно. Європейським співтовариством буде засуджено однозначно.

Залишається найгуманніше європокарання: взяти на поруки і відправити на перевиховання до Ради Європи. Під нагляд пані Ганне Северинсен або самого Германа ван Ромпея.

Валерій ДЕМЧЕНКО

Не уміє жити

Щоб своє владнати діло
Й мороки не мати,
Спритник знає, що для
цього

Хабар треба дати.

І тепер оця зараза

Увійшла так в моду,

Що без неї не прожити

Ну ніяк народу.

Хабарі несуть давати

Навіть як не просять,

А позаочі хапугу

Ще і як поносять.

Бо такі ми уже люди,

Що і мовить бридко

Й часто-густо таке робим,

Хоча і не гидко.

А як хтось і не захоче

Отাকে робити,

То про того зразу

скажуть:

Не уміє жити.

З цівлю лиш

СОСИСКИ

Гриць зайшов до

магазину

Й продавця питає:

– У вас сиру, випадково,

Із цівлю немає?

Зашарілась продавщиця,

Дивиться у списки:

– Сир увесь вже

розібрали.

З цівлю лиш сосиски.

Микола ДЯГІЛЬ

ОТЧИЙ ПОРІГ

Шеф-редактор
Віктор ТКАЧЕНКО

Головний редактор
Леонід ГОРЛАЧ

Засновник: товариство
"Чернігівське земляцтво"
в м. Києві

Газета зареєстрована Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 06.ХІ.2001 р.
Реєстраційне свідоцтво: серія КВ №5594
Передплатний індекс 37630

Адреса редакції:
02606, Київ, Броварський проспект, 15,
тел. 206-87-12
Електронна пошта:
otporig@ukr.net

РЕДАКЦІЙНА РАДА:

В.В. Ткаченко, В.І. Авдєєнко,
Л.Н. Горlach (Коваленко),
А.Л. Курданов, Т.А. Літошко,
П.І. Медвідь, О.Ф. Орехович,
Ю.А. Русанов, М.М. Ткач,
В.В. Пушкар'єв, В.Є. Устименко,
М.І. Халимоненко.

За достовірність фактів, точність імен та прізвищ, географічних та історичних реалій відповідають автори публікацій.

Передрук тільки з відома видання. Рукописи не рецензуються і не повертаються.

Літературний редактор Леонід Коваленко.
Комп'ютерний набір Леонід Коваленко.

Верстка, дизайн Оксана Кисленко.

Надруковано та зверстано на замовлення товариства "Чернігівське земляцтво" в м. Києві у КП "Редакція журналу "Дім, сад, город".
Тираж 1000.